

Verklaring erfgoedvoorwerpen Van wie is die koffer? – Houten

In de koffer zitten voorwerpen die de (fictieve) eigenaar heeft bewaard omdat ze persoonlijke, emotionele waarde hebben. In les 5 komt de eigenaar de koffer ophalen en vertelt aan de kinderen zijn/haar verhaal en het verhaal achter de voorwerpen. Hieronder kun je kort lezen over een aantal belangrijke voorwerpen in de koffer. Je kunt daardoor meer vertellen over vroeger en over Houten.

Oma was coupeuse: Speldenkussen, vingerhoedje, stoffenwaaier en meetlint

In het verhaal dat bij de koffer hoort, is de oma van de eigenaar coupeuse, ofwel kleermaakster in Houten geweest. Vroeger was kleermaker een ambacht; kledingstukken werden (zelf) met de hand gemaakt. Rijkere mensen hadden geld genoeg om kleding te laten 'aanmeten' door een kleermaker. Een kledingstuk werd volgens een knippatroon uit de gekozen stof geknipt en in elkaar gezet. Vaste attributen waren - naast de naaimachine - het speldenkussen, het krijtpompje om de plek van de zoom met krijt aan te geven, het meetlint, het vingerhoedje om de vinger te beschermen tegen het prikken van de naald of spelden. Tegenwoordig hangen de meeste kledingwinkels vol kleding die in een fabriek zijn geproduceerd, vaak grootschalig en goedkoop. Veel kleding komt uit Azië.

Houten: heel oud en ooit een heel klein dorp

Houten is nu een 'stad' met winkels, sportvelden, scholen... en veel meer. Maar lang geleden was Houten een klein dorpje; net als de andere dorpen in de omgeving: 't Goy, Schalkwijk en Tull en 't Waal. Deze dorpjes zijn heel oud. Vroeger waren er maar een paar huizen rondom een kerk. In de buurt van Houten stroomden ook toen al rivieren als De Kromme Rijn en De Lek. De boeren op de boerderijen verbouwden peulvruchten en graan. Er waren weilanden met koeien en schapen en fruitboomgaarden. Houten was tot ongeveer 1970 nog een dorp met ongeveer 4.000 inwoners. Inmiddels is Houten een gemeente met ruim 48.000 inwoners.

Houten, fruitteelt: Weckpotje met pitten

Rond Houten waren er vroeger veel fruitboomgaarden. Boeren legden ze aan voor het kweken van vruchten. Ook lieten ze er koeien en jongvee in rondlopen. In het Krommerijgebied zag je op veel plekken oude boomgaarden, die in het voorjaar vol bloesem zaten. Dat was bijzonder aan het landschap hier!

De fruitboomgaarden waren eerst klein en vooral voor eigen gebruik. Later werden grote fruitboomgaarden aangeplant. De appels, peren en kersen werden verkocht, net als de stroop en jam die ervan waren gemaakt. Nog altijd zijn er veel (kleine) fruitboomgaarden in de omgeving van Houten. Vooral bij 't Goy is het prachtig in de bloesemtijd!

Houten: Wilgentenen

In buurt van Houten waren ook grienden. Daar groeiden elzen en wilgen (bomen). Sommige stukken grond waren erg nat en daardoor ongeschikt voor landbouw, maar wilgen konden er wel goed groeien. De takken werden van de bomen afgesneden en in grienschuren gelegd. Van die takken werden later manden en hoepels gemaakt.

Erfstuk van oma: Bijtring

In het sleutelkistje zit een bijtring eraan. Baby's kregen zo'n bijtring als hun tandjes doorkwamen. Ze konden erop kauwen tegen de pijn. Omdat deze bijtringen zo fraai zijn, worden ze vaak als erfstuk doorgegeven aan een volgende generatie. Ook de eigenaar van de koffer bewaart zijn bijtring in een speciaal kistje zodat hij/zij hem straks kan doorgeven aan zijn/haar (klein)kind.